

„Edinost“

z vsaj enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 4. uri zvečer.

Naročnina znaša:

za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 2 kroni

Naročnina je plačevati naprej. Na naročbo brez priložne naročnine se oprava ne odira.

Če tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nč.); zven Trsta pa po 8 stotink (4 nč.).

Telefon št. 570.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglaš

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom Poslana osmrtnica in javne zahvale domači oglašitvi itd. se računajo po pogodbi

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu Neprankovani dopisi se ne sprejemajo Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglašje sprejema upravništvo. Naročnino in oglašje je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, in sprejemanje tiskarstev v ulici Molin, liceo št. 3. II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

Dva razgovora.

I.

Ob velikih sokolskih slavnostih v Pragi so se dosednji tuji gostje razgovarjali seveda tudi o politiki. Med ruskimi poročevalci je eden popisal v več člankih Praške slavnosti in vpletel tudi pogovor, ki ga je imel s poprejšnjim županom, dr. Podlipny, in pa generalnim tajnikom češke sokolske zveze, z drom. Scheinerjem. Razgovor z obema je priobčil v »Peterburških Vedomostih«.

Naj podamo tu, kar je politično zanimivega ter priložimo dve tri svoji opomnji.

Najprej o pogovoru z dr. Podlipny.

Ruski dopisnik se je čudil, da še sedaj nima Rusija svojega konzula v Pragi, da si je taci konzulov nameščenih po mnogih manjših mestih v Nemčiji in drugod. Vsled tega se trgovina med Prago in Rusijo vrši s posredovanjem nemških trgovcev v Nemčiji. Dr. Podlipny je odgovoril na to, da Berlin dela temu največje zapreke. Avstrijska vlada je hotela že večkrat ustreči želji za nameščenje ruskega konzulata, a grof Goluchowski je premehek; on občuje pogostoma s poslanikom nemškim, s knezom Eulenburchom.

V Nemčiji merijo po sebi; nemški konzul v Pragi se vtika v vsako stvar. Mislijo torej, da bi tudi konzul ruski postopal tako.

Pot cesarja Frana Josipa je bila velikega pomena. Pokazala je avstrijskim Nemcem, da so bili vsi njih napor brezuspešni, da bi na zgornji očni Čehi. Z druge strani je cesarjev obisk osupil v Berlinu!

»Nikjer, kakor v Berlinu — povdarja češki rodoljub — ne žele tako strastno razpadanje avstro-ogrske monarhije na njene sestavine, kakor v Berlinu, in to kljub zunanemu prijateljstvu in formalni zvezi. In ravno ta pot cesarjeva je pokazala tudi Velikonemcem, da do razpadanja je — še daleč, če tudi je med avstrijskimi Nemci pa Čehi oporna borba. Mi Čehi vemo, da se nahajamo med dvema molohoma: eden nas davi z juga, drugi s severa. Naš življenski interes zahteva ohranjenje avstro-ogrske monarhije in zato se mi trudimo neprestano.«

Dopisnik bi pa bil rad izvedel, kake so sedanje češke zahteve od strani Körberjeve vlade. Na to je težavno odgovoriti, pravni sobesednik, ker ne ve, kaj je bilo obečano poslancem. On ve le to, da Čehi žele koronanje cesarja Frana Josipa češkim kraljem.

»Ali se Vi tega nadejate?«

»Jaz verujem cesarjevi besedi.«

To je bilo obečano tudi leta 1871, pravi

dopisnik. »A jaz verujem cesarjevi besedi«, odgovarja zopet sobesednik. Vi porečete, da je naš cesar star. No, saj je bil tudi pruski kralj Viljem že star, pa je le sprejel krono nemškega cesarja. Poprašujete, kateri vzroki so ovirali cesarja, da ni še izpolnil svoje besede. Na to Vam odgovarjam, da je včasih boljše in koristne, da ne iščemo vzrokov.

»No, pa kak politični pomen pripisujete Vi Čehi temu koronanju?« — To bo z jedne strani krasni venec velikega dela našega prerojenja, nad katerim smo se toliko trudili poslednjih 100 let in povejte mi Vi: ali bi bil dosegel podobnih uspehov, v razmerno tako kratki dobi drug po kolikosti toliko neznaten narod, kateri bi bil, podobno nam, od vseh strani od vragov pritiskan, ponižan in okrožen?

Z druge strani, ako je sama Prusija v svoj čas odtrgala od Avstrije takó velik kos, bi sedanja Nemčija mogla odtrgati še več kos. Kdo je prvi na potu Nemcem do Adrije? Seveda, Čehi — in vsa Češka — tudi sedaj niso postali več, in Nemci pravijo, da so češke zemlje nekaj podrejenega, premaganega, česar ne veže z avstro-ogrskim cesarstvom nič trdnega! Koronovanje našega cesarja za češkega kralja pa naj bi položilo skori (brzi) in odločni konec tem pangermanskim apetitom. Vi prašate, ali vidimo mi, Čehi, svoje glavne vrage poprej v velikonemških, nego pa v avstrijskih Nemcih? Na to vprašanje Vam odgovarjam, da so naši vragi vsi tisti, ki imenujejo sebe Vsenemce. Takih je zadosti sredi Avstrije, naši tukajšnji nasprotniki živijo ob vsej češko-nemški meji, in so si napravili n. pr. gnezdo v Litomericeh, in naposled, pangermanizem se širi sedaj v Nemčiji. Tam se nahaja posebna organizacija, s profesorjem Haase na čelu. Nemci ne sovražijo nas zato, ker smo Slovani, ampak zato, ker smo jim na poti, in njih pot, kakor želé, je na sever do Baltičkega morja in na jug do Adrije. In ker je Viljem II. dobro obveščen o vsem, pozna on tudi dobro program pangermanizma. Jaz ne skrivam svojega mnenja o cesarju Viljumu. To je izborni in znameniti monarh; in Nemci bi si ne mogli želeči boljšega. V blagor Nemcev in na razširjenje njih sile je obrnena, kakor je bilo pričakovati, vsa politika cesarja Viljuma II. In v tem je za nas, Čehi, največja opasnost: mi smo prvi na poti, in mi smo slabejši v nejednaki borbi. Sicer pa — naj poskušajo! Mi, seveda, se nečemo meriti s silami, no, znali bomo postaviti se za našo narodnost. Krepek hrast, pravijo, je simbol nemške moči — in mehka je naša narodna češka lipa! Naj bo

takó, a lipa je gibka, in tam, kjer se hrast lomi, se lipa le upogiba pod udarci viharja!

S tem sta se poslovila češki in ruski rodoljub; poslednji je želel, da bi se izpolnile vse nadeje njegove in češkega naroda v bližnji bodočnosti.

Politični pregled.

V TRSTU, dne 7. avgusta 1901

Sprava na Moravskem. Bivši načelnik mladočeškega kluba v državnem zboru, dr. Engel, je morda najhladnejši in najtreznejši politik v stranki. On ni tistih, ki bi hoteli klatiti zvezde z neba; on je mož, ki umeje računati z danimi razmerami, ki odklanja nepremišljene korake in ki pazi, da ne bi si s kakim klubovalnim korakom, ki ne bi imel več vrednosti, nego one kake demonstracije, zapiral poti realne politike, ki sicer počasneje, ali tem gotoveje vodi do uspehov. In če takov mož, takov politik, česar ime je na dobrem glasu tudi v nasprotnem taboru, odklanja namerjano spravo akeijo na Moravskem, mora imeti pač tehtnih vzrokov za to. Dr. Engel sviri moravske Čehi, naj ne pozabijo, da spravo je smeti skleniti le se stališča interesa vsega naroda.

Ta opomin Engelov uprav kriči na prisposodabljanje s sedanjimi razmerami na Slovenskem. Tam gori v Čehih, ki so kaj drugega nego mi, svare najodličnejše močje, da le korist skupnega naroda bodi odločilna o vsaki važnejši akeiji, pri nas pa, če si se sploh drznil kaj reči o dogodkih v sosednji pokrajini — se ve, če dotičnikom ne ugaja to — si že v nevarnosti, da ti prileti kaka »oslarija« na glavo. Pa kaj v sosednji pokrajini! Celó ljudje, ki živijo v isti pokrajini in pod isto vrhno političsko upravo, si ne dovoljujejo eden drugemu, da bi govorili o medsebojnih razmerah. Zato pa se nam tudi tako godi, prav tako, kakor — zaslužimo!

Poljski glas o nemškem carinskem tarifu. Mi smo že povdarjali, da bolj temeljito ni možno pobiti stališča našega ministra za vnanje stvari — da namreč političke zveze morajo biti nezaavisne od gospodarskih, da torej poslednje ne morejo vplivati na prve — nego se to godi po vedenju naših nemških listov oziroma na novi nemški carinski tarif. Kar tresejo se, ker vedo, da vsled novega kurza v gospodarski politiki Nemčije ne bi mogli več tako braniti politične zveze naše države z Nemčijo. K stvari piše interesantno glasilo poljskega kluba, »Czas«, ki

pravi, da bi morali skrbno zbirati vse te nemške glasove kakor dokaze »v večni spomin« o dejstvu, da niso bili češki, poljski, ali klerikalni — ampak patentirani nemško-narodni listi Avstrije, ki vidijo v načrtu grofa Bülowa nevarnost za trozvezo. Izjemoma, a tem večim veseljem da moremo to pot pritrditi svojim političnim nasprotnikom. »Na predvečer obnovljenja politične zveze je ta brutalna odpoved trgovinsko političnega prijateljstva fakt, ki ob sedanjih razmerah, tudi če se zveza obnovi, ne more ostati brez vpliva na bitstvo avstrijsko-nemške smeri«. Kaj pravite, ekscelesenca grof Goluchowski, k temu, kar vam pravijo vaši lastni rojaki in soplemenjaki?!

Industrijalna kriza na Nemškem.

Početkom, ko se je slišalo o nekaterih polomih nemških bank, nismo tem dogodkom posvečali posebne pozornosti, ker smo bili menjenja, da je to bolj epizodičnega značaja, toliko bolj, ker se je početkom kazalo, da so bila tem polomom vzrok veliksanska poneverjenja. Stvar pa je začela dobivati vedno večje dimenzije in dan za dnevom prihajajo vesti, ki pričajo, da je tukaj posla s pravo industrijalno krizo na Nemškem, ki bo imela velik vpliv na gospodarsko življenje ne le v Nemčiji, temveč tudi izven nje. S tem vprašanjem se bavi tudi tukajšnji list »Trieste«, ki pod zgornjim naslovom jako temeljito razpravlja o vzrokih in pomenu te krize. Izvajanja lista »Trieste« so približno sledeča:

Nemška industrijalna in finacijska kriza traja dalje. Polomi, ki so sledili onemu lipske banke, so jako številni in se vedno množijo. Vsaki dan nam prinaša vest o kakem novem polomu; zadnji med istimi je oni akeijske družbe v Oberhausenu za šest milijonov mark.

Vedno ista pesem: jedno veliko industrijsko podvzetje propade, in banke, ki so udeležene na istem s svojimi kapitali, se pogreznejo za njim. Vse kaže, da je obstoječa kriza jedino industrijalnega značaja. Ta kriza dobiva vedno večje dimenzije in tudi najsolidnejša industrijalna podvzetja le z največjo težavo zamorejo pridobivati potrebna denarna sredstva. Pred par leti se je brez vsakega pomisleka nakupovalo industrijalne akeije, sedaj pa se iste ponujajo kar v celih šopih. In vendar se je moralo iz gotovih znakov že precej časa soditi, da nastane reakcija, posebno pa podraženje denarja. Nobena stvar pa ni mogla tovarnarje dovesti do pozornosti in v štirih petinah slučajev so tudi najresnejše kupčije dobivale špekulacijsko lice. Niti v najugodnejših časih se ni mislilo na to, da bi se bile ustanovile solidne rezerve.

iz njih. V dveh grizljajih je bilo ob repo, pa še roki bi mu bila kmalu izlizala.

— No, repa tudi tebi gre — dejal je brisaje si roki ob njeno dlako. — Le pridna bodi, pa dobiš včasih še kaj.

Šel je na plešo, odkoder je gledal daleč na okrog. Štetil je začel živino. — Jedno, dve, tri... štirinajst. Kaj vruga! Kje je pa petnajsto? Anti ni zlomek, da mi je je tisti prefarbani Ivanje odgnal.

Štel je še jedenkrat; ma nič več in nič manj nego štirinajst.

Ta bo lepa! Repo peči, pa živino izgubljal! Lep pastir, pa še tako star vrhu tega! Bog ne zadene kaj tacega! Moram pa vendarle pogledati, kje je.

Vzel je šibo in se napotil proti vrzeli. Glej vruga! trna, s katerim je zagradil škrbo, ni bilo več. Kar bled je postajal, in srce mu je jelo biti hitreje.

Anti vendar ne! Bog ne zadene, pa sv. Krišpin pomagaj!

Stopil je čez vrzel na pot in se ozrl gori in doli. (Zvršetak pride.)

P O D L I S T E K

13

Zalagarjev Johan.

Izvirna slika.

Spisal Drejo s Krasa.

In kaj pa je se starima Martinkovima? Šla sta kakor berača, kamor pojdemo vsi — v grob. A deca? Tonea je postala poštna deklina, delavna in pridna — nasprotje svoje matere — in poročila se je neki srečno, a sreče ni uživala: o prvem porodu se je preselila v boljšo deželo. E, Bog dobre že kliče k sebi, le nas slabih noče.

Kak razložek med njo in to-le sestro jej Karlinec. — Vajeno nobenega dela vlačilo se je vedno okolo, zgrešilo je pot poštenja in imena, izgubilo se je v Trst, in zdaj se klati todi okolo. — O ti pokvarjen svet, prevara v lepi obleki, pobeljen grob! In kaj bo iz njega? Dan na dan se bo slišalo, da je poginilo, kakor pes, brez Boga, kje za kakem plotom. —

Zavrtil je svoj umotvor iz lesa, ki je

primeroma odgovarjal dvoreznemu bošnjaškemu nožu; zabol je z ostjo njegovo repo, da se je zakadilo iz nje. Repa je bila pečena.

Ta pogled ga je vzdramil iz razmotrivanja, in misli njegove sredotočile so se sedaj edino v repi.

Še parkrat je pogladil nož s pipecem, in bil je pred njim v vsej popolnosti svoji. Iz zida je pa vzel precej veliko kamenito ploščo in jo položil zraven sebe na tla.

Veselo je pomecal z rokama in prijel prvo repo. Ostrgal jo je z lesenim nožem, premetaje jo iz jedne v drugo roko radi gorkote. Ostrgavši, ali bolje rečeno: obrezavši jo, razcepil jo je podolgoma na štiri kose in jih razpoložil po skrli, da bi se ohladili. — Tako se je zgodilo z drugo in tretjo itd., dokler ni bilo ognjišče prazno. Skrli pa je izgledala kakor kadeča se smesica.

Mlada junica se je polagoma pripasla k njemu in je bila deležna repinih obrezkov, katere je hotela požreti vse hkratu.

Johan pa je je med tem nosil pridno

kose in kosčke k ustom, začetkoma hitreje, potem pa počasneje. — Krafna je, pa zmahtna! Kakor korenje v juhi. Pa sladka je, sladka.

Dobre četrte ure se je mučil z njo, a slednjijo se mu je vendar le uprlo.

Vsaka stvar ima svoj konec, klobasa dva, dovolj je imam, prenapeta vreča počí rada. Meni menda se ne pripeti kaj tacega, a previdnost ne škoduje.

Hentaj, večerjati ne bom mogel — hudimam, tristo objokanin zajcev, kaj, ako se mi večerja vstavi! Na, tu imaš, pa te koj spoznajo, pa poreko, da si kje greh delal! Te plentaj miljeni, da sem tako nepreviden. Ti raca muštaca, ti! Zdaj je pa ne pokusim več, tudi če je zlata!

Na, Lisa, na, na, pa ti pomagaj, jaz ne morem več!

O teh besedah je pograbil v pest ostale kosce in jih nesel približajoči se kravi, ki je koj umela prijazni klic njegov.

Dobra je, ná, ná — molel jej je nasproti, potem pa odprl pesti, da mu je jedla

Vsi dohodki so se porabliali v razširjevanje podjetij. Tovarnarji so se spuščali sami v finančijelna podjetja, hoteli so se istočasno bavili s financami in industrijo ter ustanovljali so denarne zavode, kar je moralo, naravno, podreti ravnotežje.

Katoliški shod v Litomericah. Dne 25. t. m. bojo imeli v Litomericah, v nemškem delu Češke, katoliški shod. Dotični oklie pravi, da shod ne bo imel nikakega političkega značaja in da ne bo služil političnim svrham in namenom, ampak naj vseh ojači v veri, spravi v zloznosti in združi v ljubezni. Shod naj bo v protest proti gibanju »proč od Rima«, proti verski gonji in proti brezdomovinskemu lopovstvu v mišljenju.

† **Cesarica Friderik.** Vsi nemški in drugi suvereni ter načelniki držav so doposlali to, le sošljne brzojavke: med drugimi cesar Fran Josip, kralj Edvard Angleški, kralj Viktor Emanuel Italijanski, car Nikolaj Ruski in predsednik francoske republike Loubet. Posebna izdaja »Reichsanzeiger-ja« objavljala kabinetni ukaz, ki odreja šesttedensko deželno žalovanje. Včeraj o poludne sta prof. Reavers in dr. Spielhagen inbalsamirala truplo, katero prenesejo v Potsdam, kjer je pokopljejo zraven njenega soproga, pok. cesarja Friderika.

Dogodki na Kitajskem. Iz Pekinga poročajo: Poslaniki so se dogovorili, da bi dne 6. t. m. podpisali zapisnike; angieški poslanik Slatow pa je izjavil, da Anglija ne more podpisati. Slatow ni hotel povedati vzroka tej odklonitvi svoji. Seje poslanikov so odložili na nedoločen čas.

Tržaške vesti.

Zasramovanje tržaških Slovencev v cerkvi. Prejeli smo in objavljamo:

Z ozirom na dogodek, ki ste ga po zašlugi ožigosali pod gornjim naslovom, dovolite tudi meni par potrebnih pripomb. Meni se dozdeva namreč, da niste dovolj akcentuirali tistega momenta, v katerem tiči »dolus«, zli namen postopanja dotičnega propovednika v cerkvi pri sv. Antonu novem.

Ako je bil res povod za kako grajo — čemur ne morem oporekati —, in ako je bilo gospodom do tega, da odpravijo nedostatek, potem je bilo umestno jedino to: da so izrekli grajo ob isti priliki, ko je navzoče isto občinstvo, ki je zaslužilo grajo, torej v našem slučaju: na popoldanski službi božji! Tako bi bili morali postopati, ako jim je bilo res le za stvar: za odpravo nepristojnosti!!

Ali ne! Oni so nepristojnosti, ki se baje dogaajo popoldne na slovenski božji službi, grajali predpoludne v italijanski propovedi in pred čisto drugim — italijanskim občinstvom!

To treba imeti pred očmi, ako hočemo prav soditi stvar. Vrh tega nam zatrjajo ljudje, ki so bili navzoči, da je dotični propovednik zakričal zategneno: sloooveeno! Kakov namen je moglo imeti to pred italijanskim občinstvom? Kateri drugi, nego: hujskati laško ljudstvo proti Slovenceem?! In to v cerkvi, s propovednice doli!! Še tega se nam je manjkalo! Altro che: vrlj sobojevniki! Le tako naprej! Boste že videli, kam pridete! Le sejajte veter, a ne izostane vam dan, ko boste želi vihar! Svaka sila do vremena — to velja tudi vam, strupeni gospodje reformatorji in misijonarji svete vam — Italije!

Mestna »posredovalnica za službe«. Skoraj vsaki dan čitamo pritožbe o pristranosti tega najnovejšega ognjišča tržaškega lahonstva! Te dni je tukajšnji list »Avanti« prav fino osibal to gnezdo laških podanikov, oziroma gnezdo Benjaminov tržaškega iredentizma! Nam je tudi poznanih več »lepih« slučajev, ko so pravi Tržačani trkali in trkali podplate v omenjeno posredovalnico — ne da bi se jim bilo posrečilo priti do kruha!

Neki C. je imel priporočila za vsprejem v službo k tramwayu. Napravil je prošnjo in jo vložil na upravo tramwayjevega podjetja. Ko je po nekoliko časa šel na ravnateljstvo družbe in vprašal tam: kako da je z njega prošnja — so mu odgovorili, da mora iti v posredovalnico na »Zeleni hrib«, kamor so odposlali vse vlozene prošnje! Mož je šel tja in vprašal, je-li kaj za njega, to je, so mu li določili kako službo? Uradnik posredovalnice ga je vprašal, kje da je rojen. Ko mu je C. povedal, da je rojen v Trstu in da živi vedno v Trstu, je magistratovec vprašal dotičnika,

kam da je pristojen? In ko mu je C. povedal, da na Kranjsko — je ta uzor-uradnik rekel: »Tuse posreduje le za Italijane, za druge se ne brigamo!!!« Ubogi C. je še danes brez službe, med tem ko je od časa, ko je on prosil, dobilo kruha že na stotine laških podanikov!!

Čudno, da o taki vnebovpijoči krivici, kijo trpe naši delavci, naši socialisti nič ne govore na svojih shodih! Njim se zdi veliko umestnejše delo za rešenje socialnega problema, in delavskega vprašanja še posebej, ako zabavljajo na — pesem »Lepa naša domovina«!! Nekam čudno reševanje socialnega vprašanja; no, kaj čemo: vsak po svoje!

Ali mi bi menili, da bi državna oblast morala imeti vsaj včasih kak hip za razmišljevanje, da-li niso to škandalozne razmere ko stranka, ki je gospodovalna, ko se torej nekako oifejljalna in — odločno in sistematično podi domačine in lastne državljane iz služeb in se jih odganja od kruha v ta jedini namen, da tuji podaniki dobivajo mesta in jedo kruh!!

Vsmiljenje je lepa reč in človekoljubje tudi. Ali če imajo ti tuji tako domovino, da jih ne more rediti: domovino, ki ima predele, v katerih kruha — kruha v pravem ožjem pomenu te besede — niti ne poznajo: smo li mi krivi na tem? Mar naj zato, ker jim njihova domovina ne more dati kruha, mi sami trpimo pomanjkanje kruha?!

Ne, takega človekoljubja ne priznavamo mi! Tako početje bi bilo — da govorimo pogoriško — oslarija. In vladni zistem, ki dopušča razvijanje takega človekoljubja, ima čino vest, ker zanemarija svojo najnujnejšo dolžnost, to je: skrb za blagor svojih državljanov!

Židovski — rokovnjači! Pišejo nam: Večkrat sem čital v tukajšnjem listu »Avanti«, kako izvestni Židje in njihove podrepece postopajo na vršenju dražb premičnin.

Nekega dne so prodajali pri nekem našem človeku tri bicikle (katere je imel v varstvu). Podal sem se ne lice mesta par ur pred določenim časom in že je bilo tam več židovskih obrazov, ki so »vohali« okolo dotičnega lokala! Sluté kako iznenadenje — kakoršnjih je omenjal gori imenovani list —, sem alarmiral deseterico prijateljev, z namenom, da Židom zmešamo šreno! Ko sem doznal, da je naš »Jože« interesiran pri teh kolesih in ko sem videl, da istega ni doma, sem postal oprezen do skrajnosti. Židje so, vidé, da imajo konkurente v bližini, začeli paktirati z nami — nudé nam 20 K, ako se odstranimo! Ker je bila kost trda, so pisu teh vrstič stiskali v pest cel desetak (!), samo da bi se odstranil! Prišel je sodni cenilec, ki je cenil vsa tri kolesa na 210 K, Židje so pa obljubili — 40 K!

Komično je bilo gledati, kake obraze so delali, ko smo mi — nežidje začeli rasti! Šli so precej visoko, ali zastoj! Novodobni rokovačji so, vidé, da ni kruha za njih roke — odkurili in nas tako rešili židovskega smrada!

Mi smo se pa sladko smejali v zavesti, da smo Židom iztrgali iz rok žrtev, ter jim ob enem iztrgali iz grabežljivih kremljev par sto kronic, s katerimi bi se mastili tam doli v »gettu«!

Slavna c. kr. oblastva bi morala ob sličnih prilikah ukreniti potreba ter zabraniti, da bi Židje ne kupovali — zastoj! Pomislite samo to! Blago, prodano na dražbi, vredno 300 kron, gre v židovske roke navadno za kakih 30 do 40 kron! Ni-li to rokovnjaštvo? Ni-li rokovnjaško to, da židovske korifeje bi hoteli poštene kupovalce odstraniti s tem, da jim stiskajo v roke petake in celo desetake?!

Pomagajte revnemu in nesrečnemu ljudstvu!

Opazovalec.

Poglavje o regnicolih. Iz Škeda ja nam pišejo: Zopet smo osrečeni s trumami italijanskih podanikov, ki delajo tu na različnih delih. Marsikdo se bo še spominjal, koliko nesreče in sitnosti smo morali pred leti pretrpeti, radi izizvalnega značaja teh nevarnih subjektov. Gotovo pa se bo vsakdo še dobro spominjal žalostnih dogodkov, ki so jih nedavno povzročili blizu Škofj (v okraju koperskem) ti prepotentni regnicoli, in dogodka v Borštu, radi katerega so zagnali takov krup, ne le židovsko laško časopisje, ampak tudi oficijelni krogi, kakor tukajšnji laški konzul in deželni zbor istrski. Vsem tem, posebno pa še našim slavnim obiasim priporočam (ker vem, da jim je zelo pri sreč blaginja regnicolov), naj pazno premislijo sledeča dejstva! Regnicoli postopajo pri nas

izizvalno in brezobrazno, zbirajo se na večer v celih gruclah in hodijo okoli po vasi igraje na harmonike in prepevaje svoje pesmi — med temi tudi »Nela patria...« — pozno v noč in preko polnoči. Ni treba niti omenjati, da redarji naše domače mladeniče takoj tirajo v zapore, ako se drznejo zapeti po noči kako pesmico in to posamično — ne v gruclah, kakor Lahi! Ogorčenje med našim ljudstvom raste dan za dnevom. Laški listi imajo še čas, da posvaré svoje ljubljence, naj se vedejo dostojno v tuji deželi! Ne moremo sicer pričakovati, da bi se vedli, kakor olivkano ljudstvo, ker o oliki med temi regnicoli ni mogoče niti govoriti, znano je pa, da se celo pes vede nekako obzirno, ako se je priklatil na tuje dvorišče. Torej...! Naša oblastva pa naj bi tudi skrbela, da se naše ljudstvo ne bo potiskalo v nesrečo. Videant!

Iz Barkovelj nam pišejo: V nedeljo dne 4. t. m. je priredila naša »Adrij« svojo pevski večer. Na senčnatem vrtu gostilne »pri Juriju« se je zbrala lepa družba domačinov in nekaj rodoljubov iz Rojana. Prostori so bili zasedeni do zadnjega kotička. Taka udeležba priča o simpatijah, ki jih uživa društvo »Adrija« med domačini. Kjer-koli nam zaorijo Adrijaji našo lepo slovensko pesem, tam se ti naslaja duša.

Točka je sledila točki in vse je bilo polno hvale o korektnosti, s katero so se izvajali zbori pod spretnim vodstvom pevovodje g. Ferdinanda Pertota. Vsa čast in hvala mu! Med pevskimi točkami je posebno ugajala Vilka Novaka »Hrvatskoj« in pa »Hrvatskim pradedovinom«. Med zabavo se je oglasil Dalmatince Jedlovski, dijak, za besedo ter nas je kar očaral se svojim divnim govorom. Povdarjal je, da nikdar ne bi bil pričakoval v Trstu in okolici toliko slovenskega duha. Mnogo je čital o bojih, ki jih bijemo proti svojim sovragom, ali na tako gibanje ni mislil. Potem se je oglasil za besedo društveni predsednik, g. Josip Pertot, in je s svojimi kratkimi, a jednatimi besedami vspodbujal navzoče. Kakor se val — je menil — razburkanega morja jezno zaleta v trdo obrežje, a mu ne škoduje, tako moramo biti tudi mi trdno obrežje, ob katerem se bo razbijal naval sovragov. Na ta lepi apel je zaorila primerna veličastna pesem »Morje adrijansko«. Gosp. Fran Godnik, predsednik »Zarje« iz Rojana, je omenjal razmer, ki vladajo v Rojanu, ter rekel, da si moramo mi iz četrtega okraja pomagati eden drugemu, posebno pa pevska društva; napil je bratski vzajemnosti med »Adrijo« in »Zarjo«. Gosp. Katalan je še napil pevovodji gospodu Ferdinandu Pertotu ter dični družbi zavednih Barkovijanov. Prehitro nam je potekel čas in še le pozno v noč smo se razhajali s prelepe zabave. Čast in hvala našim Adrijasem, ki nam prirejajo tako prisrčne zabave. Želeli bi, da nam prirede še več takih pevskih večerov po naši vasi, ker z istimi se ljudstvo vzbuja in navdušuje za svojo slovensko narodnost.

Koncert slovenskih goslarjev pri sv. Jakobu. Prav za prav je bil ta koncert le javna skušnja goslarskih učencev in ne goslarjev, ker dečki, ki se učijo gosli le nekoliko mesecev, se vendar ne morejo nazivati še goslarje, temveč so še le učenci. To naj bi bilo upoštevalo tudi vodstvo goslarske šole; priredilo naj bi bilo ta nastop kakor javno skušnjo in scdha o vspehu bi bila veliko povoljnija nego je bila v resnici tudi občinstvo bi se bilo gotovo odzvalo v mnogo večem številu! Ali tako je brzokone marsikoga strašil naslov »koncert« združen s premladimi koncertisti. Mi hočemo ta nastop oceniti z omenjenega stališča, ker tako nam je dana prilika, da moramo biti odkritosrčni. V obče bodi najprej omenjeno, da je ta javna skušnja slovenskih goslarjev pri sv. Jakobu uspela nad vsako pričakovanje: jako dobro! Videli smo med igralci tudi mnogo takih, ki so nas v resnici iznenadili s svojim gotovim preciznim in lahkotnim sviranjem; osobito v malem Dežmanu, ki je — zdi se nam najmlajši — igral vendar prve gosli, tiči gotovo izreden muzikaličen talent ter je od njega pričakovati kaj posebnega.

Kar je pri začetnikih naravno, je bilo ravnanje z lokom na splošno premalo markantno in gotovo, za izvajanje crescenda f in ff pa ne zadostujeta pri goslih talent in dobra volja, temveč treba v prvi vrsti vaje in vaje. Tega si seveda nihče ni mogel pričakovati za sedaj; omenjamo pa le radi tega, da opozorimo učitelja goslarske šole, naj polaga v igro loka mnogo in glavni del svoje

pažnje, ker tu je ključ za dovršeno sviranje. Mi bi si bili želeli na tem nastopu lahkajih skladov, a te naj bi nam bile pokazale bolj spretnost desne roke, nego leve. Mi vemo kako težko, da skoraj nemogoče je tu v Trstu dobiti za slovenske nastope primernih prostorov, ali vendar priporočamo, naj bi se bodoči nastop, ako je le mogoče, priredil v zaprtem prostoru, ako se hoče, da se bo moglo sviranje oceniti po zaslugi. Kar se tiče posameznih točk, odpravimo najprej najnehvaležnejšo točko, t. j. Zajčevu skladbo »Uboj«, katera, odkrito povedano, ni uspela, ker treba za to skladbo popolnoma izvežbanih močij, posebno tudi kontrabas ima v tej skladbi zelo težko ulogo in jo je deloma popolnoma zavožil, posebno v odstavku »punmo puške...« tudi trilerji flavta so se v tej skladbi nekako čudno in boječe glasili, finale »za domovinu mrjeti kolika slast...« je splošno ponesrečil. Ta točka torej ni bila ravno srečno izbrana in smo jo že prej čudno gledali na programu. Mnogo bolje se je igrala koračnica »Naprejš«, kjer je pa prvim goslam v nekaterih točkah zmanjkalo »sape« in sta tudi flavta in kontrabas včasih skočila iz ojnje, oziroma zmanjkala. Vse druge točke igrane so se jako dobro, a 5. točka, polkamazur »Njen album«, nas je prav prijetno iznenadila in nam je, uprav iskreno povedano, jako ugajala, kar ni ravno malo, ako se upošteva, da je ta kritika pisana povsem stvarno in brez nepotrebnega in škodljivega hvalisanja. Ravno, ker smo prepričani, da so slovenski goslarji pri sv. Jakobu na pravem potu, da dosepejo do popolnosti, hoteli smo do njih spregovoriti par resnih besed, katere naj jim bodo v poročstvo, da tudi njih delovanje smatramo resnim ter da pričakujemo od njih mnogo dobrega sadu. Ponoviti moramo še jedenkrat, kar smo omenili že uvodoma, da smo bili z vspehom tega nastopa in z napredkom učencev jako zadovoljni ter smo odhajali z zavestjo, da dobimo pri sv. Jakobu v kratkem dovršen slovenski orkester.

Na koncertu je sodelovalo tudi pevsko društvo »Kolo«, o katerem nečemo tukaj zgubljati mnogo besed, ker je vršina tega društva že obče znana. Peli so nekaj moških in nekaj mešanih zborov, izmed katerih nam je največ ugajal »Venček narodnih pesmi«.

Iz-pred naših sodišč. Pred tukajšnjem deželnem sodišču je stal včeraj 27-letni težak Fran Škabar, obdolžen, da je dne 13. maja t. l. nabil pri sv. Ani nekega Antona Zubina in ga močno poškodoval ter da je pokradel več stvari svojemu tovarišu Ferdinandu Perčiču. Sodni dvor je spoznal Škabarja krivim in ga obsodil na 5-mesečno ječo.

Pes ga je ugriznil. Včeraj zjutraj je neki pes ugriznil 39-letnega Gregorja Faturja iz S. Petra. Na zdravniški postaji dali so mu prvo pomoč, na kar so ga sprejeli v mestno bolnišnico.

Nesreča na delu. Včeraj zjutraj je 40-letni težak Domenik Gratalomo iz ulice Broletto v nekem magazinu v svobodni luki, kjer je delal, padel kake tri metre globoko in si zlomil desno golenico. Došli zdravnik mu je podelil prvo pomoč in so potem ponesrečenca v nosilnici prenesli v bolnišnico.

Kokoši tat. Včeraj zjutraj so zaprli mesarja Antona Speranza, kateri je v minoli noči v Boljuncu pokradel nekaj kokoši.

Iz ljubezni v »luknjo«. 22-letni zidar Karol Fr. z Grete ima to smolo, da je v njegovo izvoljenko zaljubljen tudi neki vojak vojne mornarice, imenom F. M., na katerega je seveda po vsej pravici in grozno ljubosumen. Predsinoči je srečal Karol F. vojaka, ko je le-ta korakal proti stanovanju dekleta, katerega imata oba v sreč. Ljubosumni zidar se je začel prepirati z mornarjem in je slednjič potegnil samokres, s katerim je pretil svojemu tekmeču; ta pa je poklical redarja, ki je ljubosumnega fanta spravil v »luknjo«. Drugi bo imel sedaj nekoliko časa »svobodno polje«.

Dražbe premičnin. V četrtek, dne 8. avgusta ob 10. uri predpoludne se bodo vsled naredbe tuk. c. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: ul. dei Fornelli 1, krémarska oprema; ul. Vicolo Officina 3, hišna oprava; Trebče 57, krava in vol; ul. S. Giovanni 3 in ul. Barrieria vecchia 2, oprema v zalogi, koza, veruž in pohištvo; ul. della Legna 2, hišna oprava, ul. del Ponte 1, hišna oprava, ulica Cisternone 254, les in klopi.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplota ob 7. uri zjutraj 25.8 ob 2. uri popoldne 30.0 C°. — Tlak na ob 7. uri zjutraj 758.6. — Danes plima ob 3.42 preip. in ob 2.25

pop.: oseka ob 7.32 predpoludne in ob 11.3 popoldne.

Ciril-Metodijev dar (dalje) gg.: Zadnik Karolina Trst 2 K, Pour Anka Vrhnika 2 K, Kregar Josip sprevodnik na južni železnici Ljubljana 2 K, dr. Josip Tomašek Kranj 2 K, Samsa Ivanka Il. Bistrica 5 K, (darovali so: Tomšek R. 1 K, Hladnik Kristijan 1 K, Ličen Gabr. 1 K, Lokar I. 30 st., Samsa Ivanka 70 st.). Jajčič Fran stražar v kaznilnici v Kopru nabral med svojimi tovariši 12 K 12 st., Ban Ivan 1 K, Žetko Ivan nabral v gostilni pri Babiču 2 K 40 st., Križman Ivan 2 K, Trevisan Evgen 1 krono.

Skupaj . . . 30 K 52 st.
zadajče izkazanih 578 „ 86 „

Vse skupaj . 609 K 38 st.

Srečna hvala vsem gg. darovateljem.

Rodoljubi! Kakor kaže zgornje izvestje, je Ciril-Metodijev dar letos precej manjši od prejšnjih, dočim se troški naše prekoristne družbe vedno množe. V Trstu, pri sv. Jakobu, krvavo potrebujemo otroškega vrtea: otrok je tam na stotine in njih matere vedno povprašujejo, kdaj se odpre to že davno obljubljeno zavetišče nedolžni mladini naši? Ob periferiji mesta imamo že taka zavetišča, vsaj za največjo potrebo, a v mestu, kjer bi bilo tako zavetišče še najpotrebnejši, nimamo še nič! To pa zato ne, ker nam nedostajajo sredstev. Od vas, dragi rojaki širou vse domovine, je odvisno, da-li otvorimo vrtee ali ne! Torej, kdor se še ni odzval našemu klicu za Ciril-Metodijev dar, naj blagovolj storiti to čim prej, kajti: kdor hitro da, dvakrat da.

ODBOR

možke podružnice sv. C. in M. v Trstu.

Zveza tržaške slov. mladine javlja svojim članom, da bo imela v nedeljo, dne 11. t. m. ob 4. in pol uri popoldne v prostorih »Delalskega podpornega društva«, ul. Molin piccolo šte. 1., izreden občni zbor s sledečim dnevnim redom: 1. Nagovor predsednikovega namestnika. 2. Poročilo tajnikovo. 3. Volitev novega odbora. 4. Slučajni predlogi.

Kmetijska družba za Trst in okolico pozivlja one, kateri se mislijo udeležiti izleta dne 14. t. m., naj se nemudoma nazečajo v pisarni Via Geppa šte. 14. I. nadst., ker mora ista — na izrečno vprašanje vodstva Ritterjevih posestev — naznaniti število udeležencev.

Vesti iz ostale Primorske.

× Stavka v Nabrežini in sv. Križu. Iz Nabrežine nam pišejo: Čudno se mi vidi, da v Vašem listu tako malo pišete o stavki v Nabrežini in sv. Križu, ako ravno je za nas Slovence ta stavka jako važno vprašanje. Stavkujočih delavcev je nad 1000, med temi velika večina Slovencev in nekoliko iz naše Furlanije, ki pa postopajo popolnoma složno z nami. Dosedaj ni še nikake rešitve in bati se je, da je ne bo tudi v tako kratkem času, posebno še, ker primanjkuje posredovalcev. Časopisi ne storijo svoje dolžnosti in občina mirno gleda ta žalostni boj. Kdo naj bi kaj storil, ako ne občina, kateri mora biti vendar v prvi vrsti na tem ležeče, da občani in drugi delavci, ki tukaj živijo, niso brez dela. Včeraj je bil tukaj velik delavski shod, katerega so se udeležili vsi stavkujoči delavci; vlado je zastopal e. k. komisar g. Možetič iz Sežane. Na shodu se je govorilo o položaju delavcev in o njih upravičenih zahtevah. Popoldne se je pričelo pogajanje med delavci in delodajalci, rezultata pa ni še nikakega. Od delavske strani se čuje, da ne odstopijo od svojih zahtev niti pitčee; ali tako gladko vendar ne pojde!

Opazovalec stavke.

(Pripomba uredništva.) Našemu dopisniku se zdi čudno, da mi tako malo poročamo o tej stavki; nam se pa zdi še bolj čudno, da smo o tej stavki, ki se tiče, kakor pravi dopisnik sam, v prvi vrsti nas Slovencev, dobili še le danes prvo izvirno poročilo in da se ni našim ljudem zdelo toliko časa vredno, da bi nas vsaj s par besedami obvestili, kako stoje stvari, kljub temu, da smo jih ta koj v začetku stavke v našem listu izrečno naprosili za to! Zahtevati zna od nas vsakdo vse mogoče, da bi nam pa šel kdo na roko, to pa nikomur ne prihaja niti na misel! Kolikokrat nam bo treba še povdarjati, da naš list ni kako kapitalistično podjetje, ki ima vsega, in v prvi vrsti plačanih dopisnikov, sotrudnikov in reporterjev v izobilji. Uredništvo pa v prvi

vrsti ni vsegavedno, drugič pa ne vsegamo goče. Naš list je narodno glasilo, ki mora zastopati koristi in pravice vseh slojev našega naroda, ima torej obilo posla na vse strani. Mi gremo radi na roko vsakomur, ki zahteva svoje pravo, ali oni, ki reflektira na našo pomoč, naj bi upoštevali naše razmere in nam sam skušal omogočiti, da se potegnemo zanj. Torej le nekoliko manj zahtev in več pomoči in sicer vsaj tam in tedaj, kjer in ko je kaka oseba ali kak sloj še specijelno interesiran. Toliko našemu dopisniku in vsem drugim, ki nas hočejo poslušati, v blagobotno upoštevanje, da ne bodo mislili, da je vsikdar, ko je kaj pomanjkljivega, vzrok le pomanjkanje blage volje in da je večsah krivda tudi na onih, ki — očitajo.

× Štipendij za eno deklico. C. k. namestništvo nam je doposlalo nastopni razpis natečaja:

C. k. ministerstvo poljedelstva je dovolilo z odlokom 5. dec. 1899. št. 26747/2244 za šolsko leto 1901—1902 jeden štipendij od 300 kron za deklico slovenske ali hrvatske narodnosti s Primorskega, katera hoče vstopiti v gospodinjisko šolo e. kr. kmet. družbe kranjske v Ljubljani.

Prosilke za ta štipendij vložijo naj svoje prošnje na podpisanim e. kr. namestništvu do 1. septembra 1901.

Prošnjam je prilježati: 1.) Krstni list; za vstop v omenjeno šolo je treba, da se je dovršilo 16. leto, le izjemoma, v slučajih vrednih posebnega ozira, se more dovoliti sprejem mlajših učenk. 2.) zdravniško spričevalo o dobrem zdravju. 3.) spričevalo o premoženjskih razmerah prosilke. 4.) občinsko spričevalo dobrega ponašanja, podpisano tudi od župnika. 5.) zaveza, da prosilka bo natančno in vestno izvrševala vsa dela, ki se jej nalože, ter da se bo strogo ravnala po hišnem redu. 6.) zaradi vstopa v omenjeno šolo mora prosilka dokazati, da zna pisati, čitati in računati.

Šolsko leto se začne 1. oktobra 1901.

O d e. k. namestništva.

V Trstu, dne 30. julija 1901.

× Fora i ščavi! Z ozirom na to, da so v deželni zboru istrskem našim poslanecem kričali »Fora i ščavi!«, piše »Naša Slova«: »Temu kričanju so vidno pritrjevali, z besedo in vedenjem, členu italijanske deželnozborske večine, dočim nista našla besede graje ni predsednik ni vladni zastopnik. Kolovodja, ali kakor so ga naši krstili primerno: kapobanda one divje galerije je bil poslanec Bennati, tisti Bennati, za katerega so glasovali tudi volilni možje iz Rukavea, Veprinca, Lovrana itd.

Ali v vseh narodnih sveta je poslančeva oseba sveta. Tudi v najhujih barbarih, kolikor se jih spominja zgodovina, je pomenjalo velik zločin žaljenje poslančeve osebe. Iz tega sledi, da so naši Italijani, da je tisti evet inteligenceje istrske Atene, ki z aristokratske galerije doli psuje naše poslance, veči divjaki od vseh barbarov tega sveta, kolikor jih pozna zgodovina.

× Bosanski vojaki v Sežani. Iz Sežane nam pišejo: Gospod urednik, pred par dnevi smo dobili v Sežano nenavadne a jako mile nam goste. Došli so semkaj naši južni bratje, bosanski vojaki, ki so na potu na velike vojaške vaje. Vse naše ljudstvo z zanimanjem gleda te krepke bosanske postave, ki s svojim vedenjem in nastopanjem spominjajo na svoje sosedo, neustrašene Črnogorce. Vedejo se jako lepo in dostojno in nam dokazujejo v novič, da je med Slovani prava olika doma. Naše ljudstvo jih je jako veselo.

× Vabilo na občni zbor »Kraškega vinarskega društva v Tomaju«, ki bo dne 25. avgusta t. l. v društvenih prostorih. Vspored: 1. Pozdrav predsednika. 2. Poročilo tajnika in blagajnika. 3. Prememba §§ 34 in 42 društvenih pravil. 4. Volitev novega odbora in predsednika. 5. Nasveti glede obdelovanja vinograda in slučajni predlogi.

ODBOR.

Vesti iz Kranjske.

* Prvo jugoslovansko tovarno za kavine surogate, figovoin sladno kavo, ki jo je ustanovil na Glincah ljubljanski trgovec g. Ivan Jebračin, so otvorili danes.

* Fzm. baron Beck je v nedeljo z Bleda odpotoval na Dunaj.

* Brat morilec brata. Na Lozicah na Vipavskem izvršil se je te dni grozovit pobjoj. Brat je brata po noči na cesti z no-

žem tako razmesaril, da je v nezvesti obležal. Sunil ga je z nožem večkrat v rebra in hrbet in le čudež je, da ni umrl. Med tem ko so sosedje iz postelj prihiteli k ranjencu, zaukal je morilec za bližnjo hišo ter dostavil vprašanje, ni li brat že umrl? Ljudje, ki so stali okoli ranjenca, so se tako prestrašili zverinskega glasu morileca, da so v strahu pred njim vsi zbežali. Drugo jutro se je šel pobijalec prav hladne krvi sam orožnikom prijaviti in sicer brez znamenja kesanja.

Po »Slovenec«.

* V Ljubljani je umrl umirovljen deželno vladni svetnik, dr. Friderik Keesbacher. Pokojni je bil nekdanj, dokler so imeli na Kranjskem še Nemei vso moč v rokah, markantna oseba v javnem življenju naše osrednje pokrajine in se je njegovo ime navadno imenovalo poleg onih Deschmanna, Schafferja, Luckmanna, Gariboldija in kakor se že imenujejo tiste korifeje nemštva na Kranjskem. Zadnja leta je seveda mož potihnil. Mir njegovi duši!

* Mestna godba ljubljanska. Iz Ljubljane nam pišejo: Mestna godbaljubljanska je v zadnjem času zelo napredovala. Imel sem priliko slišati nje proizvajanje na banketu, ki ga je gosp. župan Iv. Hribar o priliki svoje inštalacije priredil povabljenecem, in priznati moram, da je vse točke svirala prav izborno, za kar je žela od navzočih prav obilo pohvalo. Častitati je Ljubljancanom, da so si v kratkem času ustvarili tako izvrsten orkester.

Vesti iz Štajerske.

— Celjske stvari. V Trstu utikajo žitje svoje velike in umazane nosove v katoliške cerkev in izvestni nazovi-katoliški duhovniki jim delajo o tem »honneur«, kakor kaka imenitna dama, kadar vsprejema goste v svojih bleščečih salonih.

V Celju pa vohajo protestantje po katoliških cerkvah in bi hoteli tam gospodariti. Tako obdelujejo sedaj opata Ogradija, ker je neka dela v mestni župni cerkvi izročil nekemu poštenemu slovenskemu obrtniku!

In če je že drzno vsako nemškutarsko slepé, kako ne bi bilo drzno njih glasilo, celjska »Vahta«! Ta pa kar kliče na korajžo celó krono samo. Napoveduje namreč boj, če neki zakon, vsprejet od večine deželnega zbora štajerskega, ne dobi cesarskega potrjenja.

Gorjé, da bi k k slovenski list tako grozil. To bi regljali nad nami in — zaplenjali. Ali Nemei so bje ti-to lepilo, ki drži državo skupaj, in zato smejo biti tudi — ne-lojalni.

Razne vesti.

Štrajk učiteljev. Strokovni organ učiteljev v Trentinu žuga s štrajkom učiteljev, ako se finančno stanje učiteljev skoro ne uredi.

Svetovna razstava v Petrogradu. V zadnji seji ministerskega sveta ruskega je car odobril predlog vlade; da se leta 1903 v Petrogradu priredi svetovna razstava. Tega leta bo namreč 200 let, odkar je Peter Veliki ustanovil mesto Petrograd. Vlada je dovolila dosedaj že 20 milijonov, občina petrograjska pa 10 milijonov rubljev za to grandiozno podjetje.

Tudi zafrkacija. (Izvirno iz Kitaja). — (Dopis.) — V ponedeljski št. vilki ste bili priobčili vest pod naslovom »Druzega nič?«, v kateri ste pripovedovali, kako imenitno je neki natakari v Kasse'u zafrknil Ferdinanda Bolgarskega.

Taka imenitna zafrkacija se je bila dogodila v Kitaju, v glavnem mestu Peking namreč. Ko so bili naši avstrijski mornarji izkreani na kopno, niso našli v odmerjenem jim kraju prostora, kjer bi se bili mogli odpočiti. Vse stanovanja je bilo prazno, brez postelj, miz in stolic, sploh brez vsake oprave. Radi tega — in ker niso hoteli leči na gola tla — so poslali vojake pogledat v sosednje zapuščene hiše, da prinesejo, ako bi našli kaj primerne za odpočitek. Dotičnim vojakom je bil pridodeljen zastavnik (Schiff-führer) Mayer. Ko so vojaki našli nekaj potrebnega in primerne, so v spremstvu zastavnika nesli v določeno stanovanje. Medpotoma je srečal naše vojake oddelek ruskih vojakov z nekim civilno oblečenim gospodom v svoji sredi. Le-ta se je ustavil in jel zmerjati naše vojake, ker so pobrali to blago po hišah. Zastavnik M., ki ni vedel, kdo je dotični gospod, se je osmelil in vprašal: »Prosim, s kom mi je čast govoriti?« — »Jaz sem vla-

dajoči knez Braganza in moja sestra je poročena na avstrijskem dvoru«. Na to je odgovoril zastavnik M.: »Sedaj Vam povem, kdo sem jaz: zastavnik M. in moja mati ima tovarno žveplenk v Linču!« — Seve, da so se vsi navzoči, ki so razumeli zafrkacijo, srčno nasmejali. Zastavnik M. (ukrcan na »Aspern«) pa je radi tega dobil — ukor.

Brzobjavna poročila

Spor med Francijo in Turčijo.

CARIGRAD 6. (B) Vprašanje radi nabrežja in nekatere druge difference med francozskim poslaništvom in Porto so se zasukale nevarno. Imenovane difference se tičejo zahtev dveh francozskih državljanov, katerim turška vlada dolguje znesek 800.000 funtov, ker Porta še ni rešila tega vprašanja, se je bati, da se diplomatski odnošaji med Francijo in Turčijo prekinajo.

PARIZ 7. (B.) Kakor javlja list »Gaulois«, je minister za vnanje stvari Delessé včeraj ministerskemu predsedniku Waldeck-Rousseau pisмено izrazil željo naj sporni slučaj v Carigradu predložiti ministerskemu svetu. Za slučaj, da Waldeck-Rousseau ustreže tej želji, bi se v bližnjem času v Rambouilletu sestal izrelen ministerski svet pod predsedništvom predsednika republike Loubeta.

Crispi.

NEAPELJ 7. (B) Glasom danes zjutraj izdanega bulletina je stanje Crispijevo nespremenjeno.

Mednarodni zdravstveni svet v Carigradu.

CARIGRAD 6. (B.) Avstro-ogrski poslanik, baron Calice, je na resen način obrnil pozornost ministra za vnanje stvari, Tefk-paše, na posezanja, čisto ponavljajoča se v zadnjem času, turških oblasti v sklepe mednarodnega zdravstvenega sveta ter je dostavil, da Porta ne sme kšiti pravie te korporacije; drugače bi bile oblasti prisiljene ukreniti primerne odredbe.

† Cesarica Friderik.

HOMBURG 7. (B.) Kakor se govori, bo v nedeljo predpoludne v Coabergu zalovalna služba božja za pok. cesarico Friderik, v torek pa jo v Potslamu polože k večnemu počitku.

Ogerski ministerski predsednik na Dunaju.

DUNAJ 7. (B.) Ministerski predsednik pl. Szell je dospel danes semkaj iz Isla.

Aleksander Levi Minzi

Prva in največja tovarna pohištva vseh vrst

• T R S T •

TOVARNA:	ZALOGA:
Via Tesa, vogal	Piazza Rosario št. 2 (šolsko poslopje)
Via Limitanea	in Via Riborgo št. 21

Velik izbor tapetarij, zrcal in slik. Izvršuje naročbe tudi po posebnih načrtih.

Cene brez konkurence.

ILUSTROVANI CENIK ZASTONJ IN FRANKO
Predmeti postavio se na parobrod ali železnico franko.

Velikanska rastava pohištva in tapetarij. Izvenredno ugodne cene.

VILJEM DALLA TORRE
v Trstu, trg Giovanni 5. (Palača Diana).
— Moje pohištvo donese srečo. —

MIZARSKA ZADRUGA V GORICI
z omejenim jamstvom
naznanja slovenskemu občinstvu, da je prevzela
prvo slov. zalogo pohištva
iz odlikovanih in svetovnoznanih tovarn v Solkanu in Gorici
Antona Černigoj-a
katera se nahaja
v Trstu, Via Piazza vecchia (Rosario) št. 1.
(na desni strani cerkve sv. Petra).
Konkurenca nemogoča, ker je blago iz prve roke.

Spretnega pisarja,

veščega nemškemu in italijan-skemu jeziku. sprejme takoj pisarna Dr. M. Pretner-ja.

Lepa in krasna viseča svetilnica (lampa) znamka „Brilliant Meteor-Brenner“ tvrdke Dittmar na Dunaju se po ceni proda. Naslov v naši tiskarni.

Pekarna in sladčičarna Jakob Jellen v Trstu, ulica Sette Fontane št. 13. priporoča 3 krat na dan svež kruh in velik izbor sladčic. Sprejema v pečivo bodisi testo za navaden kruh ali sladčice. Zalo-ga moke iz prvih gorskih mlinov.

Nova čevljarnica „Alta Corsia Giulia“ Fran Benčiča v Trstu, ulica Giulia št. 3. Velika zaloga obnavlja vsake vrste lastnega izdelka za moške, ženske in otroke. Blago kakor: podplati, usnje in pripadki so iz najboljših tu-in inozemskih tovarov. Izvršuje točno vsako naročbo po meri in najnovejši modi. Vsaka poprava se do-gotovi v istem dnevu. Cene brez konkurence. Kože v vseh barvah.

Prodaja vina „Ai Maestri“ v ulici Valdirivo št. 17. Od danes naprej se prodaje istrski teran po 32 nvč., za na dom po 30 nvč. liter. Rebula iz Brd po 32 nvč. liter. Vinski očet po 12 nvč. liter. Mrzle jedi v velikem izboru vedno pri-pravljene. Pivo 1. vrste po 20 nvč. liter. Na debelo po zelo ugodnih cenah.

Prodajalnica jestvin. Via Chiozza 12. — Trst.

Prodaja vsakovrstne jestvine kakor: kavo sladkor, riž, testenine, fižol, krompir, maslo, olje kis, nadalje milo, razne konzerve sveče, vino v buteljkah. Vsak dan svež kruh. Poštne pošiljave od 5 kg naprej po zmernih cenah. Za obilen obisk se toplo priporoča **Jožef Staré**, trgovec.

Julij Redersen

izdelovatelj zdravniških pasov in ortopedičnih aparatov.

Trst. — Via del Torrente št. 858-3. — Trst. (Nasproti „Isola Chiozza.“)

Kirurški instrumenti, ortopedični aparati modrei, umetne roke in noge, berglje, ern-nični pasovi, elastični pasovi in nogovice, suspensorji, elektroterapevtski aparati, aparati za umetno dihanje ter predmeti za bolnike

Zaloga

predmetov z: kirurška zdravljenja, angleški predmeti od gumijs in nepremočljivih snovij.

Štefan Cruciatti

ornamentalni kamnosek

v Trstu, via della Pietà št. 25.

izvršuje iz istrskega mramorja in kraškega kamnja vsakovrstna od najnavadnejšega do najlepšega in kompliciranega dela.

Specijaliteta za napisne plošče in nagrobne spomenike.

Velika zaloga slanega ali žaganega mramorja v različnih merah belega ali barvanega.

Specijaliteta za pohištvo.

Sprejema naročbe za cerkve, altarje, kakor tudi za podove bodisi bele ali barvane.

Vsaka naročba se izvrši točno in po ugodnih cenah.

Važno oznanilo!

Podpisani smatra si v dolžnost javiti, da se VINA iz VISA, KASTELOV pri SPLITU, ISTRE in BELA VINA iz VISA, ki se prodajajo v njegovi zalogi, analizirana in stavljeni pod stalno kontrolo zaveza za kemično analiziranje, ovlaščeno od c. kr. avstrijskega ministerstva. Zato se stavlja na vse sode in buteljke kontrolna in garancijska znamka št. 137. To določbo je izdalo visoko c. kr. notranje mini-sterstvo radi pregostega kvarjanja vina, ki stavlja v resno nevarnost ljudstvo.

Kedor si torej vkupi vino v moji zalogi, je gotov, da se v njem ne nahaja drugih snovij, nego da je vino čisto in naravno, da se sme z mirno vestjo dati bolnikom in konvalescentom, ker analizirani za-vod stavlja pod svoje varstvo samo ona vina, ki so čista in imajo vso potrebno vsebino, ki jo morajo imeti najfinjša vina.

CENE:

Istrski teran	liter po 32 nvč.
Vino iz Kastelov pri Splitu	34 "
Fino vino iz VISA	34 "
Vino Opello	38 "
Belo vino iz VISA	40 "

Zabtevajte vselej jamstveno znamko.

Josip Tami

ulica Legna št. 6 (Dvorišče)

100 do 300 goldinarjev

zamorejo si pridobiti osebe vsakega stanu v vsakem kraju gotovo in pošteno, brez kapitala in rizika z razpečevanjem zakoni-to doloženih državnih papirjev in srečk. Ponudbe pod naslovom **Ludwig Oester-reicher** v Budimpešti, VIII Deutschgasse, 8.

Ta sladna kava je priznana najboljša primes bobovi kavi, jako okusna in posebne redilne vrednost+ zatorej naj se zahteva povsod le:

KAVA DRUŽBE SV. CIRILA IN METODAV LJUBLJANI.

MAL POLOŽI DAR DOMU NA ALTAR!

ZALOGA PRI IV JEBAČINU V LJUBLJANI.

Cenjene gospodinje skusite da ta naša izborna sladna kava najde pot v vsako slovensko hišo.

Lekarnarja A. Thierry-ja balzam
sè zeleno varstveno znamko »nuna« 12 malil ali 6 velikih steklenic 4 krone franko.

A. Thierry-ja stolistno mazilo
2 lončka 3 kron 50 stot franko, razpošilja proti predplačilu:

A. Thierry-ja lekarna „Pri angelju varhu“
v Pregradi, Rogatec Slatina (Rohitsch-Sa-erbrun).

DUNAJ: Centralna zaloga: Lekarnar C. Brady, Fleischmarkt 1. — BUDAPEST: Lekarnar I. pl. Török in Dr. Egger. — ZAGREB: Lekarnar S. Mittelbach.

Na drobno se vdobiva povsod.

Ivan Semulič

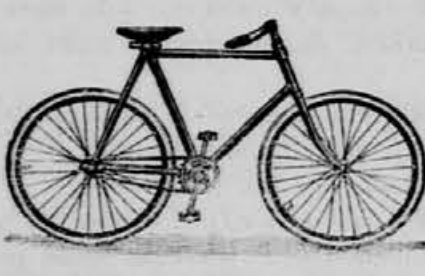
TRST - ul. Belvedere št. 33. - TRST

priporoča slavnemu občinstvu v Trstu in okolici

kakor tudi po deželi, svojo

bogato zalogo pohištva.

V zalogi ima vsakovrstno pohištvo najfineje in druge vrste, iz trdega in belega lesa. Volnene postelje in prodaja volne v vsaki množini. Cene so zmerne in postrežba točna in poštena.

Zaloga šivalnih strojev
za domačo rabo ali obrtnike od 60 kron naprej.

5 letno jamstvo.
Velik izbor vseh pripadkov spadajo-čih k šivalnim strojem.

Pošiljate na deželo po povzetju.
Mehanična delavnica za popraviljanje strojev vseh vrst.

RUDOLF RÖTTL Trst, Trg Piazza S. Catterina št. 2.

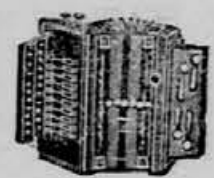
Velika zaloga koles po najnižjih cenah. Nova kolesa I. vrste od Kron 75.— višje, vse rabljene kolesa od 45 kron višje.

Pneumatiki, dobre vrste K 9.—. Cevi K 5.—. Ceniki gratis. Vsi deli jednako po ceni.

K 18.
Neprekosljen v svojem delovanju, najpripravnější šivalni stroj na roko „The Jewel“ šiva vsako snov, debelo ali tenko in tudi najmočnejše sukno in platno. Cela se-stava je od železa in jekla, fino poliran, s premenljivo na zobno kolo, šivan-kami, posodico, ključem in potegovalcem vija-čev, teža 5 kg. K 18.—. Singerjev za dvojno šev 36.—

Največja novost! Ilustrovani dunajski koncertni ročni akordeon, dobre sestave in nizke cene veliko zanimanje. Posebno fini akordeon, 10 tipk, 2 registra, 20 dvojnih glasov, 2 pridrževalca, 2 dvojna meha z okovi od jekla, odprt klavirjat od niklja, močen, širok, krasen glas, 35 cm velik krasen instrument, jamčeno brez napake, 75 najboljših okov, od niklja, godba jednaka 2 korom, lahka priročna. Cena s šolo K 9.— na ogled po povzetju, ako ne ugaja, vrnem denar.

Najnovejša, velika novost! Fotografični popolen stroj gld. 1.90 s kojim zamore napraviti vsak brez prejšne znanosti popolnoma izgotovljene fotografije. Lahka manipulacija, velikost 5x5. Cena kompletnega stroja z vsemi potrebnimi in navodilom s krasno škatljico gld. 1.90. Velik stroj z objektivom in neštevilnimi potrebnimi gld 3.—. Za zunanje naročbe se zaračuna zaboj 35 nvč.

M. Rundbakin — zaloga
Dunaj. — IX Berggasse 3 — Dunaj.
Ceniki gratis in franko.

Pekarna in sladčičarna
JAKOB JURCA
TRST. — Giulia št. 1 — TRST.
Priporoča svoj 3 krat na dan zveži kruh, vsakovrstne najfinejše sladčice, nadalje fina vina v buteljkah in moko v velikem izboru. Postrežba hitra in točna na dom.

Gostilna Fr. Valetič,
ulica Solitario št. 12.
Vedno sveže pivo po 24 nč. Okolčansko in istrsko vino po 40 nč.

Restaurant
SILBEREGG
Via Ghega št. 9 A.
najugodnejša gostilna
PLZENSKO PIVO SILBEREGG
po 24 nvč. liter.
Namizna vina in v buteljkah
zajamčeno pristna
Izvrstna italijanska in nemška kuhinja.
Kosila in večerje od 20. nvč. višje.
Pivo v buteljkah
iz zaloge
SILBEREGG (G. E. POHLY),
Via Zovenzoni št. 2.
Tam se nahajajo tudi najpristnejša
vina: opollo, istrsko črno in belo.

Prvo primorsko podjetje za
razpošiljanje in prevažanje pohištva
Rudolf Exner
Trst. — Via Squero nuovo 7. — Trst.
Telefon 847.

Specijalno bavljenje za inmagaciniranje pohištva. Pakovanje vsake vrste se izvrši na najboljši način in po zmernih cenah. Nakla-danje in prevažanje pohištva po železnici in morju v vse kraje tu- in inozemstva kakor tudi iz hiše v hišo po celem mestu ali okolici s patentovanimi velikimi vozovi najnovejše konstrukcije.

Sprejemanje posameznih kovčkov, za-bojev, košev itd. za inmagaciniranje.

Sprejemajo se pošiljave vsake vrste in kamor si bodi.

Jakob Kosmerlj

— TRST —

ulica ss. Martiri št. 16

nasproti Komando Marine.

TRGOVINA

Jestvin in kolonijalnega blaga, delikates in konserv.

Izbior raznih vin in likerjev.

Imam tudi filijalko v ulici **Bastione št. 2**, nasproti ženskem liceju.

Priporočam se p. n. občinstvu in sem najudanejši

Jakob Kosmerlj.

Sprejemajo se tudi naročbe za razpošiljanje.

Objava.

Podpisnemu je čast naznaniti gg. trg v-ccm, da mu je e. k. okrajno glavarstvo v Pulju izdalo dovoljenje **sensalije** za kupčijo z vinom, žitom, vsakovrstnim sadjem in ži-vino v krajni občini Kanfanar ter se uljudno priporoča.

S poštovanjem udani

Ivan Stipančić,
sensal.

Ugodna prilika.
V ulici Nuova, nasproti lekarni
Zanetti se nahaja velik izbor
NAOČNIKOV
v jeklu, niklu, zlatem aluminiju in srebru iz najslavnejših tovarov s in per-riskopičnimi lečami od 25 nvč. višje.
Naočniki so zdravniško predpisani.
Moderne lorinjete vdelaane v žel-vino kost, dalnogledi za kopno, za po-morju in gledališče.
Termometri za mrzlico, baro-metri in povekševalne leče pougod-nih cenah.
Sprejemajo se poprave.